

Beszámoló

a kutatás első résztervének teljesüléséről

3/3. rész

Bevezetés

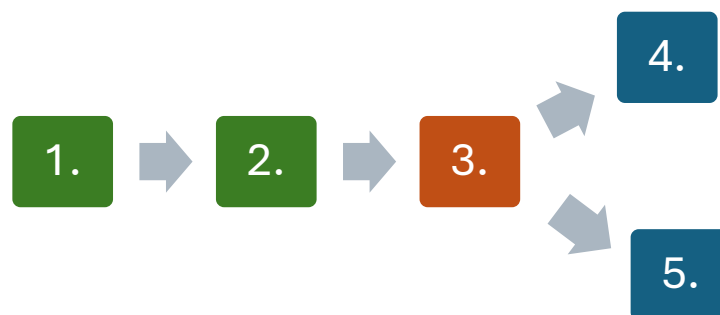
Idézet az előző kutatóprogramhoz benyújtott, Az első szakasz részterve című dokumentumból:

A kutatás elsődleges célja *felmérni az oktató-nevelő tevékenységünk fogadtatását*, majd *hatásfokát optimalizálni* az iskolai pedagógiai tevékenység komplex rendszerében.

A tervezett kutatás öt, egymással szoros összefüggésben lévő területet ölel fel:

1. A diákjaink (volt diákjaink) elégedettségérzését befolyásoló tényezők összegyűjtése
2. Ezen összetevők belső korrelációinak vizsgálata, a változók számának csökkentése
3. A kvantitatív elégedettség-faktor kialakítása
4. Ez utóbbi együttmozgása a korábbi kutatóprogram eredményeképpen előállt jóérzés-faktorral
5. Tipikus attitűdminták, kompakt részpopulációk körülhatárolása az elégedettségérzet szemszögéből nézve

A felsorolt kérdések megválaszolásának logikai sorrendjét az alábbi diagram szemlélteti:

Ilyenformán az öt részterületből összeállított kutatóprogram integráns egységet alkot, vagyis a megvalósítás egyes fázisai nem különülnek el. A kutatás első szakasza *a fenti kérdések közül az első három* tanulmányozását foglalja magában (az ábrán narancssárgával, illetve zölddel jelölve).

Ez a dokumentum az első részterv 3. fázisának megvalósítását mutatja be. (A bemutatóportfólió 1., illetve 2. dokumentuma ugyancsak az 1. részterv megvalósítását taglalja, konkrétan annak 1. és 2. fázisát bemutatva.)

A kvantitatív elégedettség-faktor kialakítása

Harmadlagos adatgyűjtés: az elégedettségérzés-faktor kialakítása (regresszió)

A megkérdezettek köre

Miután a két, eddig vizsgált célpopuláció némileg eltérő módon viselkedett, a következő adatgyűjtést *a jelenlegi végzős, illetve a legutóbb végzett évfolyamra* szűkítettem, annak érdekében, hogy az eredményekben egyaránt tükröződjön a jelenlegi diákok és az öregdiákok véleménye, a megkérdezettek azonban korban azonban ne különüljenek el lényegesen. A válaszokat keverten dolgoztam fel, azaz a megkérdezettek körét egy populációnak tekintettem. A faktor kialakításához a randomizált sorrendű válaszok halmazának egy részhalmazát használtam fel, a faktort pedig egy – az előzővel diszjunkt – másik részhalmazon teszteltem.

A kérdőívek tartalma

A nyolc faktorról kapcsolatos véleményeket az elsődleges adatgyűjtésnél is használt hatfokozatú Likert-skálák mérték. A kérdések a következők voltak:

A Berzével kapcsolatban mennyire vagy elégedett az alábbiakkal? (1: egyáltalán nem; 6: teljes mértékben)

- (1) közösség, légkör, lehetőség az önmegvalósításra
- (2) szervezett programok, rendezvények
- (3) szokások, hagyományok, munkarend
- (4) nyitottság, kitekintési lehetőségek a Berzén túli világba
- (5) tanárok
- (6) a tananyag összetétele, az órák színvonala
- (7) a számonkérések határfoka, a felkészítés eredményessége
- (8) infrastruktúra, tisztaság
- (9) Mennyire vagy elégedett a Berze életre gyakorolt hatásával?
- (10) Mennyire érzed/érezted jól magad a Berzében?

A feldolgozás során a (9), illetve (10) változókat az (1)-(8) független változóktól függő változókként kezeltem.

A kérdőívek eredménye

A kérdésekre érkezett válaszokat véletlenszám-generátor segítségével megrotáltam, majd kiválasztottam közülük 50-et. Ezek alapján készítettem el a következő statisztikákat – a többi adatsort a regresszió próbájaként fogom felhasználni (ez a módszer biztosítja, hogy a faktort a készítésekor használttal teljesen azonos populációban lehessen kipróbálni).

A nyolc faktort független változóként, az eredő elégedettség mértékét, illetve a „jóérzést” pedig előbbieket függő változójaként fogjuk kezelni. Először a leíró statisztikákat készítettem el:

	Mean	Std. Deviation
(1) közösség, légkör, lehetőség az önmegvalósításra	4,68	1,039
(2) szervezett programok, rendezvények	4,92	1,192
(3) szokások, hagyományok, munkarend	4,50	1,199
(4) nyitottság, kitekintési lehetőségek a Berzén túli világba	4,42	1,279
(5) tanárok	4,20	1,010
(6) a tananyag összetétele, az órák színvonala	3,74	1,026
(7) a számonkérések határfoka, a felkészítés eredményessége	4,02	1,169
(8) infrastruktúra, tisztaság	3,70	1,313
9) Mennyire vagy elégedett a Berze életre gyakorolt hatásával?	4,34	1,423
10) Mennyire érzed/érezted jól magad a Berzében?	4,90	1,074

Ezt követően a függő változó és a független változók korrelációját vizsgáltam:

	(9)	(10)
(1) közösség, léggör, lehetőség az önmegvalósításra	,627**	,593**
(2) szervezett programok, rendezvények	,317*	0,14
(3) szokások, hagyományok, munkarend	,448**	,372**
(4) nyitottság, kitekintési lehetőségek a Berzén túli világba	,458**	,358*
(5) tanárok	,534**	,376**
(6) a tananyag összetétele, az órák színvonala	,467**	,346*
(7) a számonkérések határfoka, a felkészítés eredményessége	,474**	,327*
(8) infrastruktúra, tisztaság	,329*	,326*

Azt látjuk, hogy mind az elégedettségérzés, mind a jóérzés mutatója erősen korrelál egy kivételével valamennyi faktorról. Ezután végrehajtjuk a többváltozós lineáris regressziót. A vizsgálat célkeresztjében az elégedettségérzés komponenseinek hatásmechanizmusa áll.

Az SPSS által szolgáltatott lineáris regresszió a következő eredménnyel járt:

Model Summary

Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate
1	,732 ^a	0,536	0,445	1,060

vagyis a modell 53,6%-ban magyarázza a független változót. jó szignifikanciaszinttel.

Az egyes komponensek a következő együtthatókkal játszanak közre a független változó előállításában:

Coefficients^a

Model	Unstand. Coeff. B	Stand. Coeff. Beta
1 (Constant)	-1,778	
(1) közösség, léggör, lehetőség az önmegvalósításra (f_1)	0,647	0,472
(2) szervezett programok, rendezvények (f_2)	0,189	0,158

(3) szokások, hagyományok, munkarend (f_3)	0,012	0,010
(4) nyitottság, kitekintési lehetőségek a Berzén túli világba (f_4)	0,050	0,045
(5) tanárok (f_5)	0,332	0,236
(6) a tananyag összetétele, az órák színvonala (f_6)	0,082	0,059
(7) a számonkérések határfoka, a felkészítés eredményessége (f_7)	-0,069	-0,057
(8) infrastruktúra, tisztaság (f_8)	0,126	0,117

Tehát:

$$\text{„Elégedettség”} = -1.778 + 0,647 f_1 + 0,189 f_2 + 0,012 f_3 + 0,050 f_4 + 0,332 f_5 + 0,082 f_6 + -0,069 f_7 + 0,126 f_8.$$

Az elégedettségérzés-faktor próbája

Az előbbieken során megalkotott faktor működését a harmadik adatgyűjtés során keletkezett, az eddigiekben még fel nem használt adatok segítségével végeztem el. Emlékeztetnék rá, hogy ezek az adatsorok a faktor kialakításához használt adatfelvételhez tartoznak, vagyis a minta ugyanabból a populációból származik.

Kiszámítottam a „Faktor” elnevezésű (függő) változó értékét az 1-8. szempontok alapján. Kíváncsi voltam a (9) kérdésre (Mennyire vagy elégedett a Berze életedre gyakorolt hatásával?) és a Faktor átlagára és szórására. Ezek az értékek a következőképpen alakultak:

Descriptive Statistics

	Mean	Std. Deviation
9) Mennyire vagy elégedett a Berze életedre gyakorolt hatásával?	4,48	1,387
Faktor	4,36	1,14

A két átlag tehát igen jól közelít, amely körül a (számított) Faktor értékei jobban szóródnak. A legnagyobb kérdés azonban e két változó korrelációja. A következő adódott:

Correlations

	(9)	Faktor
Pearson Correlation	1	,792**

9) Mennyire vagy elégedett a Berze életedre gyakorolt hatásával?	Sig. (2-tailed)		0,000
Faktor	Pearson Correlation	,792**	1
	Sig. (2-tailed)	0,000	

** . Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed).

Valójában ez a táblázat legitimálja az egész eddigi statisztikai elemzést. Azt látjuk, hogy a Faktor néven emlegetett, a fenti képlet segítségével számított változó 0,792 szintű – nagyon erős – korrelációt mutat az elégedettségérzéssel kapcsolatban feltett kérdés megválaszolásával. Mindez azt jelenti, hogy a kialakított elégedettségérzés-faktor jól mér, teszi a dolgát – a megfelelő körülmények között, óvatosan alkalmazva.